

JUSTITIEDEPARTEMENTET
103 33 STOCKHOLM

DATUM 2013-12-12
DNR 0367/13
ER REFERENS Ju2013/6806/L4

Remissyttrande över promemorian *Vem ska göra vad? – Om fördelningen av arbetsuppgifter mellan polisens anställda* (Ds 2013:64)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade promemoria på remiss. Promemorian beskriver behovet av att ge fler anställda inom polisen polisiära befogenheter. Utgångspunkten är att civil kompetens inom polisen i dagsläget inte utnyttjas i tillräckligt stor omfattning. Syftet med att ge fler befattningar polisiära befogenheter är att öka effektiviteten och kvaliteten i polisarbetet med bibehållen rättssäkerhet. Huvudsakligen handlar promemorian om att utöka befogenheter för civila befattningar inom trafikövervaknings- och utredningsverksamheten. Enligt promemorian finns det två huvudsakliga fördelar med att utöka civilas befogenheter med vissa polisiära. Den ena är förbättrad kompetensförsörjning och den andra ett mer renodlad polisarbete.

Brå stöder promemorians förslag att civilas befogenheter inom polisen bör utökas så att civilas kompetens inom polisen tillvaratas på ett bättre sätt. Nedan utvecklas mera specifikt vilka fördelar Brå ser med att utöka befogenheter för enskilda civila befattningar.

Civila som komplement i vissa uppdrag

Enligt promemorian kan polisens kompetensbehov i dagsläget inte alltid tillgodoses genom att utbilda befintliga poliser. Det är anledningen till att det är viktigt att även kunna rekrytera specialistkompetens utifrån. Ett exempel som nämns i promemorian är att allt fler ärenden där förundersökningar tidigare leddes av åklagare numera ska ledas av polisiära förundersökningsledare. Det betyder i praktiken att polisens förundersökningsarbete i synnerhet när det gäller mängdbrott har blivit mer krävande än tidigare. Mot den bakgrunden skulle det vara önskvärt att även ha möjlighet att kunna rekrytera personer med specialistkompetens, till exempel jurister, som även kan fungera som juridiskt kompetensstöd. Brå har i det sammanhanget uppmärksammat att det är viktigt att utredare och förundersökningsledare får veta vad som krävs i ett ärende för att det ska hålla för lagföring så att det inte ska läggas ner direkt efter det överlämnats till åklagaren. I samma rapporter uppmärksammas också att utredare och förundersökningsledare sällan får återkoppling av åklagare på redovisade ärenden (Brå 2009:1, Brå 2013:20). Brå anser att rekrytering av civila förundersökningsledare som tidigare arbetat vid exempelvis åklagarmyndigheten eller domstol borde kunna bidra till att återkopplingen från senare led i rättskedjan förbättras.

Ett annat övervägande som behandlas i promemorian är att ge personalen på Polisens kontaktcenter (PKC) fler polisiära befogenheter för att öka effektiviteten, till exempel genom färre överlämningar. Förutom att effektivisera verksamheten anser Brå att det finns indikationer

på att kvaliteten i anmälningar kan förbättras genom att till exempel låta operatörerna hålla förhör redan i samband med anmälningsupptagningen. I dagsläget kan det gå lång tid mellan anmälningsupptagning och första förhöret vilket ökar risken att de inblandade inte minns händelserna lika väl. Detta resonemang förs mer utförligt i Brås kommande rapport om polisens syn på utredning av mängdbrott (Brå 2013:20).

Civila som ersättning i vissa uppdrag

Att ge vissa civila befattningar utökade befogenheter kan också bidra till att de kan ta över vissa uppgifter. Genom detta kan de avlasta poliser så att dessa i större utsträckning kan ägna sig åt mer renodlat polisarbete. Ett av förslagen handlar till exempel om att ge bilinspektörer utökade befogenheter, så att trafikpolisens verksamhet istället kan inriktas mot beteendebrott och brottslighet där vägtrafiken är ett medel. Detta är ett första steg mot att renodla det brottsförebyggande arbetet på området och i förlängningen kanske även frigöra resurser till den ingripande verksamheten. Som även nämns i promemorian har Brå tidigare påpekat att polisen hittills har haft svårigheter att nå målet om att hälften av samtliga polistimmar ska fullgöras i yttre tjänst (Brå 2013:12). Att renodla polisens arbetsuppgifter kan vara ett steg mot detta mål.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad myndighetschef efter föredragning av utredaren Anna-Lena Beutgen. I beredningen har även deltagit enhetschefen Stina Holmberg.

Erik Wennerström

Anna-Lena Beutgen